

УДК 7.01:316.728-053.6:7.05

ДОСЛІДЖЕННЯ ГОТИЧНОЇ СУБКУЛЬТУРИ В КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО ДИЗАЙНУ

МАЛИНОВСЬКА Єлизавета, ЧУБОТІНА Ірина

Київський національний університет технологій та дизайну, Київ, Україна
wolfe5137@gmail.com, iri-s83@outlook.com

У роботі представлено дослідження готичної субкультури в контексті розвитку сучасного дизайну одягу, з акцентом на корпоративну, романтичну та вікторіанську готику. Аналізуються їх витоки, естетичні коди та трансформація відповідно до вимог сучасного дрес-коду. Визначається, як ці стилі інтегруються в гардероб сучасного споживача – естетично чутливої людини, яка прагне поєднувати виразність готики з елегантністю повсякденного одягу.

Ключові слова: готична субкультура, сучасний дрес-код, вікторіанська готика, романтична готика, корпоративна готика.

ВСТУП

Готична мода відображає складні взаємозв'язки між естетикою, історією та сучасною культурою. Зародження готики почалося у середньовіччі, вікторіанській епосі та у субкультурному бунті кінця XX століття. Сьогодні вона трансформується під впливом сучасної моди, інтегруючись у повсякденний стиль. Вікторіанська, романтична та корпоративна готика стають частиною гардеробу людей, які прагнуть поєднувати індивідуальність з дрес-кодом, актуальність з традиціями. Мода відображає не лише естетичні вподобання, а й стиль життя, світогляд і потребу у самовираженні.

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Метою роботи є аналіз та дослідження готичних напрямів у контексті сучасного дизайну, їх витоки та інтегрування в повсякденний стиль, а також елементи, властиві для цих стилей.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ

Готичний стиль існує ще з часів середньовіччя: час лицарства, безжалюї інквізиції, полювання на відьом, боротьба католицької церкви з монархією. Саме в цей час з'явилася готика в архітектурі, одязі, мистецтві. Однією з перших країн, в якій він виник, була Франція. На той період були популярні: корсети, загострені головні убори і довгі шлейфи, нерівні краї рукавів, велика кількість оборотів, мережива і стрічки. Наприкінці XX століття готичний стиль знову став популярним в жіночому та чоловічому гардеробах. На початку нинішнього століття готика остаточно визнана модельєрами і підкорила світові подіуми [1].

Захоплення готикою – історіями про похмурі замки, привидів, середньовічних лицарів, елегантних дам і алхіміків – почало набирати обертів наприкінці XIX століття, коли роль релігії в суспільстві почала слабшати. Ця

тема залишалася актуальною протягом наступних десятиліть, поступово інтегруючись у мистецтво та культуру. У 1970-х роках у Британії на основі панк-руху виникла окрема субкультура, яка поєднала інтерес до псевдоготичної музики, естетики жажів, декадансу та езотеричних мотивів. Саме ця субкультура породила новий стиль – готичну моду. Він став вираженням прагнення до таємничості і містики, дозволяючи підкреслити індивідуальність і створити загадковий образ за допомогою одягу та аксесуарів [2].

На початку 2000-х років готичний стиль з'явився у модних показах. Першим всесвітньо відомим дизайнером, який почав працювати з готичною естетикою, був Олександр МакВін. Критики моди охарактеризували його колекції «Птахи», «Голод» та «Сяйво» як «повернення вікторіанської драми». Колекції рясніли чорним мереживом, пишними спідницями та блузами з рюшами.

В цілому у готичній моді існують такі напрями: андрогінна готика, антикварна, вампірська, вікторіанська, білі готи, кібер-готи, стімпанк-готи, готична лоліта, вестерн-готи, джипсі, корпоративні, фейрі, трайбл готи, тред готи, фетиш готи тощо. Але в даному дослідженні виокремлено вікторіанську, романтичну та корпоративну готику.

Корпоративна готика поєднує в собі елементи готичної моди з вимогами корпоративного дрес-коду. Цей стиль народився зі спроби інтегрувати готичні образи в робоче середовище, зберігаючи при цьому елегантність і професіоналізм. Корпоративна готика покладається на темні кольори, стримані силуети та елегантні, але не надто екстравагантні деталі, такі як високі коміри, мереживо та мінімалістичні аксесуари. Цей стиль дозволяє виразити свою індивідуальність і причетність до субкультури, не порушуючи суворих норм офіційного дрес-коду [2].

Вікторіанська готика поєднує в собі елементи готичної естетики з вікторіанськими впливами, характерними для середини XIX ст. Для нього характерні вишукані та розкішні матеріали, темні кольори та складні деталі, такі як корсети, шлейфи, мережива та старовинні аксесуари. Вікторіанська готика втілює атмосферу таємничості, драматизму та елегантності, часто із посиланнями на середньовічні легенди та літературу того періоду. У сучасний стиль вона вписується завдяки поєднанню класичних елементів із більш стриманими, але виразними деталями, що підкреслюють індивідуальність. Романтична готика досить схожа на вікторіанську, але ще торкається теми вампірів, містики та духів [2].

Корпоративний, романтичний та вікторіансько-готичний стилі чудово поєднуються один з одним у повсякденному стилі споживача, створюючи елегантний і водночас загадковий образ, що відображає індивідуальність та містичну чарівність. Сьогодні ці стилі залишаються актуальними завдяки своїй універсальності та здатності адаптуватися до сучасних тенденцій. Вони дозволяють споживачам створювати унікальні образи, які виражають як індивідуальність, а й бажання бути частиною культурних і художніх рухів. Поєднання стриманих корпоративних елементів із драматизмом готичного

стилю дозволяє виглядати елегантно та зберігати таємничість навіть у найконсервативнішій обстановці.

Сучасні дизайнери активно експериментують з кроєм, об'ємом, пропорційним устроєм та декоративним наповненням сучасного одягу. Основні теми – створення через руйнування, самовираження та святкування індивідуальності, переосмислення класичних елементів, поєднання розкоші з повсякденністю. Можна виокремити бренди, які представили свої колекції цьогорічного весняного сезону з елементами готичного стилю: Ann Demeulemeester, Valentino, Yohji Yamamoto (рис.1).

У 2025 році готичний стиль залишається актуальним завдяки своїй здатності адаптуватися до сучасних тенденцій та поєднувати традиційні елементи з новими культурними тенденціями. Готика вже не просто субкультурне явище, а частина масової моди. Популярність готичного стилю у 2025 році обумовлена кількома факторами. По-перше, зростаючий інтерес до індивідуальності та самовираження в умовах глобалізації та змінних соціальних норм створює простір для альтернативних стилів. По-друге, готика продовжує впливати на культурні та художні тенденції, включаючи музику, кіно та літературу, що сприяє її поверненню в моду. Бренди активно експериментують із темними квітами, складними фактурами та символікою. В результаті готичний стиль сьогодні є не тільки елементом самовираження, але й важливим культурним явищем, що втілює прагнення до містицизму, емоційної глибини та унікальності в світі, що швидко змінюється.

На основі проведених досліджень розроблено авторську колекцію, що поднує у собі витонченість романтичної готики, стриманість корпоративної та вишуканість вікторинської готики у повсякденному стилі (рис.2).

а. Yohji Yamamoto

б. Ann Demeulemeester

в. Valentino

Рис. 1, а-в. Прояв елементів готичної моди в колекціях сучасних дизайнерів на показах весна-літо 2024

Рис. 2. Ескізи колекції жіночого готичного одягу у романтичному, вікторіанському та корпоративному стилях

ВИСНОВКИ

Під час дослідження було проаналізовано вплив та актуальність готики на сучасну моду, її важливість для самовираження та бунтарські елементи у соціумі. Завдяки своїй універсальності та гнучкості готика все ще є актуальною у 2025 році. Також було виокремлено та проаналізовано декілька напрямів цієї субкультури. У контексті повсякденного стилю, ці три напрямки готики чудово інтегруються в гардероб, дозволяючи створити образи, що є одночасно елегантними, загадовими та актуальними, але не втрачають своїх витоків і віддаючи данину традиціям минулого.

ЛІТЕРАТУРА

1. Стиль готика в одязі: особливості напрямку, фото модних образів, веб-сайт, URL: <https://ua.faqukr.com/13706-stil-gotika-v-odjazi-osoblivosti-naprijamku-foto-modnih-obraziv.html>
2. Готичний стиль в одязі: різновиди, образи, фото, веб-сайт, URL: <https://kirpi4ik.com.ua/gotichnij-stil-v-odyazi-riznovidi-obrazi-foto/>
3. Vogue: весна-літо 2025, веб-сайт, URL: <https://vogue.ua/collections/season/vesna-lito-2025.html>

MALYNOVSKA E., CHUBOTINA I.

RESEARCH OF GOTHIC SUBCULTURE IN THE CONTEXT OF THE DEVELOPMENT OF CONTEMPORARY DESIGN

The paper presents a study of the Gothic subculture in the context of the development of modern clothing design, with an emphasis on corporate, romantic and Victorian Gothic. Their origins, aesthetic codes and transformation in accordance with the requirements of the modern dress code are analyzed. It is determined how these styles are integrated into the wardrobe of the modern consumer - an aesthetically sensitive person who seeks to combine the expressiveness of Gothic with the elegance of everyday clothing.

Key words: Gothic subculture, modern dress code, Victorian, Romantic, Corporate Gothic, style codes.